

Mă numesc Gongu Viorel, m-am născut în București în anul 1950, luna august ziua 2 și actual locuiesc în comuna Mogoșoaia, județul Ilfov. În literă rece am debutat pe la 14-15 ani, în ziarul Scânteia tineretului. Între prietenii scriitori despre care eu cred că ar merita mai mult de la viața literară aș enumera pe Tei George, Luminița Zaharia, Carmen Popescu, Steluța Crăciun, dar lista ar putea continua. Poate că sunt considerat un creator vetust, preferând, la capitolul poezie, versul clasic și mai ales poezia cu schemă fixă, dar între prietenii mei există și creatori din ambele genuri care abordează și alte genuri literare. Mi-aș dori pentru ei o accesare în U.S.R (Uniunea Scriitorilor

din România) pentru valoarea lor personală.

Iar am în față o întrebare grea: Ce scriitori citiți cu plăcere? Pentru mine, lectura este o mare plăcere, dar mă hazardez să enumăr câteva nume: Salman Rushdie, Thomas Mann, Jokai Mor, Rudyard Kipling, Mihai Eminescu, Adrian Păunescu, Marin Sorescu, Serghei Esenin, Edgar Allan Poe, Gogol, Tolstoi, Sadoveanu, Cehov etc. Am publicat până acum următoarele volume: Noaptea lutierilor (poezie), Ultimul trandafir (poezie), Cătușe de iarbă (poezie), Azi joc cu albele (vers alb), Cămașa de noapte (proze scurte), Bilete de loterie (roman), Spre China din Mogoșoaia (jurnal de călătorie), Meandre subiective (roman două volume).

În sertar, mai bine spus în lucru, am un roman de confesiuni, numit Dictatorul, carte în care un cățel al meu îmi dictează povestiri despre căței și pisici. Mai am în lucru volumul al treilea al romanului Meandre subiective și un volum de versuri în care încerc să pun în vers clasic imaginile din versul alb.

Suta de lei (proză scurtă) Eram băiat mare, cu valiza de lemn, la Comisariat și urma să plec militar. Bunicul, care mă înfiase, m-a adus cu tramvaiul și, înainte de a fi îmbarcați în camioanele cu prelată m-a privit atent și am avut părerea că i s-au aburit ochelarii. M-a îmbrățișat pentru prima dată în viață și în îmbrățișare i-am simțit mâna cum mi se strecoară în buzunarul de la palton. Și-a aprins o țigare și s-a întors să plece dar înainte de a pleca a întors capul peste umăr și mi-a spus: -Măi tată să fii om pe unde mergi, acolo. A plecat și eu am băgat mâna în buzunar. Am găsit un pachet de țigări și o sută de lei. Erau primii bani pe care mi-i dădea tata. Am scos suta, am despăturit-o și am privit-o îndelung... Suta de lei, albastră, cu chipul lui Bălcescu pe ea, am perceput-o în valoarea ei, prima dată, când bunica i-a spus bunicului:

-Ioane, nu schimba suta! Vezi că mai e una de 25 și două de zece, acolo. Ia mărunțul și vezi ce mai cumperi de ei că mai e până la leafă. Erau vremurile când sufletul meu încă savura zorii, când ascultam pământul și trenurile. Cunoșteam foarte bine monedele de 5 bani, galbene, de alamă, mari și frumoase, ceva mai grele decât cele de 3 bani, care erau și mai rare.

Uneori, printre bănuții de 5 bani, primiți de la vecini ca răsplată din restul rămas de la cumpărături, căutam monedele care nu aveau steluță pe stemă, între raze. Ăștia erau bani ieșiți înainte de 1952. În casă, într-o cutie hexagonală de tablă, în care fuseseră dropsuri Kandia, aveam o mulțime de bănuți de un ban, la fel de galbeni ca cei de 3 și 5 bani, bănuți cu care tata cu unchiul Jean și cu verii lor jucau poker. Stăteam în spatele lor și chibițam, prin fumul albăstrui de „Carpați” fără filtru, ascultând în timpul jocului meciuri la difuzor. Moneda de 10 bani mi se părea ciudată și parcă fără valoare.

Era mai mică decât cea de 5 bani, albă și meschină, cu frunzele ei de stejar care nu-mi spuneau nimic, în schimb moneda de 25 de bani era duplicitară. Ea circula în două variante, ca un Ianus cu două fețe. Una din variante era un „zece bani” viguros, frumos, puternic, pe când cealaltă părea un sportiv fără personalitate, fără zimți, lucioasă și ceva mai grea. De pe atunci am înțeles cu adevărat expresia „non idem est sic duo dicunt idem”.

Moneda de 50 de bani, cu fierarul care lovea fierul încins pe nicovala aceea mare, îmi promitea, când o aveam, că alături de cei 5 bani de alamă, voi putea avea o înghețată pe băț. Ce dileme aveam atunci când strângeam în pumn un „50 de bani”! Să-mi cumpăr două pahare de sifon, să-mi iau un sirop sau să mai strâng până la un leu și douăzeci și cinci de bani și să merg la „Clubul C.F.R” să văd un film. La club erau filme rusești: „Ceapaev”, „Oleko Dundici”, „Pe Donul liniștit”, filme cu Jurnal înaintea filmului. Afișele de la Club anunțau un film extraordinar, „Godzilla”. Fotografii lucioase, alb-negru, mă fascinau cu animalul acela uriaș.

Cumpărăturile făcute pentru vecini, toată săptămâna, îmi aduseseră 90 de bani... N-am băut sifon, nu am cumpărat înghețată pe băț, dar nu-mi ajungeau pentru film. Am luat o fisă de 25 de bani dintre monedele transpirate și am vrut să telefonez tatălui meu natural și să-i spun că aș vrea să merg la film și să-l rog să îmi dea un leu. Dar dacă nu are? Dar dacă îmi răspunde nevasta lui și-mi spune că nu-i acasă? Nu puteam crede că ar putea să aibă și să nu-mi dea, dar...riscam să pierd 25 de bani pe telefon. Am trecut pe lângă cinematograful, am privit pozele cu Godzilla și numărăm măruntul din buzunarul pantalonilor scurți.

Cei 90 de bani, oricum i-aș fi așezat între degete, erau tot patru monede: un „25”, un „50”, un „10” și un „5”. Pasarela peste calea ferată, de la Club, îmi deschidea lumea. Eram copil și nepot de „C.F.R”- ist. Trenurile erau fascinante, cu zgomotul roților la macaze, cu fumul amestecat cu aburi calzi, cu uriașele locomotive „Pacific”, aproape identice cu cea făcută de Stivenson, ce-și arătau alăturile strălucitoare și biețele uriașe. Era zi de leafă la Halta Grivița. Ca-n fiecare zi de leafă, nevestele erau la poartă să apuce banii, înainte de a se risipi la cârciumă iar ologul, cerșetorul cu barbă albă și păr slinos, se așezase pe prima platformă de la scările ce urcau pe pasarelă. Cerșetorul avea lângă el, lângă cioatele acoperite decent, o șapcă plină cu mărunțiș peste care trona o hârtie galbenă de un leu. Am privit lung la „comoara” din șapcă, de unde puteam lua măcar 50 de bani și apoi să fug. Ologul nu mă putea prinde iar pe pod nu era nimeni.

„Cum să fur de la un olog? Cum se poate să furi??? Cum să iei ce nu este al tău?” Trenurile plecau spre locuri necunoscute trase de locomotivele ce chiuiau de bucuria călătoriei. S-a făcut târziu. Era noapte și coboram agale, spre casă, privind-mi tenișii chinezești, cu talpă verde, ruți la vârfuri, cum numărau treptele. Ologul era tot acolo și nu m-a văzut așa că...s-a ridicat în picioare și a plecat spre Calea Griviței. Ca o umbră, l-am urmat până la bufetul din piață. Ologul a intrat în cârciumă și a pus pe masă o grămadă de monede și de hârtii de 3 lei și de 1 leu.

Priveam pe geam și am văzut șeful de cârciumă cum i-a adus friptură cu cartofi prăjiți și o sticlă cu vin. Banii s-au scurs la grămadă într-un coș pentru pâine și după câteva minute ospătarul i-a adus banii schimbați și nota de plată. Cerșetorul i-a întins o hârtie de 25 de lei și i-a spus să păstreze restul, iar celelalte câteva sute le-a băgat în buzunar. Am intrat în cârciumă, cu inima bătându-mi să-

mi spargă pieptul, m-am oprit la masă și i-am spus:

-Nene, te rog să-mi dai și mie 35 de bani să merg mâine la film la „Godzilla”. Cerșetorul mă văzuse de când mă urcasem pe pod.

-De-atunci te uiți la trenuri, nu-i așa?

-Da, nene, îmi plac trenurile și filmele.

Cerșetorul a netezit o hârtie de o sută de lei și mi-a întins-o. Îl priveam mirat, speriat, neîncrezător. - Hai, ia banii și du-te mâine la film! Am luat banii, i-am strâns în pumn și am alergat acasă. Era târziu. Bunicul, tatăl meu adoptiv, m-a luat la rost, întrebându-mă pe unde am hoinărit. Am scos mâinile din buzunare și am lăsat hârtia aceea albastră ghemuită într-un colț. M-a controlat în buzunare, a găsit banii și mi i-a luat.

M-a bătut cu cureaua să spun de unde am furat banii dar nu m-a crezut când i-am spus că mi i-a dat ologul de la pasarelă. Am adormit plângând cu speranța că cerșetorul îmi va da încă 35 de bani să merg la Godzilla. -Îmbarca-rea! Am luat valiza de lemn, cu toată averea mea păzită de un lacăt mare și galben, am urcat-o în camion și camionul a plecat. La primul semafor l-am privit pe tata care mă privea de la colț, cu ochelarii în mână, ștergându-i cu batista...

Cutia cu creioane

Diminețile curg

Îmi iau glicemia și privesc soarele

Privesc în cutia în care cresc creioane

și nu mă văd a fi un creion ascuțit

ci un ciot de creion de tâmplar

cu care mă scriu pe pereții lumii

Găsesc câte un zid de clădire veche

mucegai crăpături

pe care desenez ferestre

și pe tavane lucarne

Prin ele aud pomii care-și coboară ramurile în adânc

până la sămânța primordială

iar strămoșii lor pompează spre cer

creioane de tâmplărie

cu glicemie rezonabilă

Mă ridic

Îmi iau costumul dulce

Și umblu.

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ
*Independența
prin Cultură*

Doina Bârcă